

Music Rooms

NEVIN ALADAĞ / ICTUS

Overal muziek

Pieter T'Jonck

Gezien op 08 mei 2022
Maison des Arts, Schaarbeek. In het kader van Kunstenfestivaldesarts

Muziek is overal, maar je moet het willen zien – en horen. Rond dat thema draait het werk van de Duitse kunstenares Nevin Aladağ. In het 'Maison des Arts' in Schaarbeek toont ze een kleine, maar mooie selectie uit haar werk. Ictus greep de gelegenheid aan om te musiceren op haar kunstwerken.

08 MEI 2022

In de ontvangsthal van het 'Maison des Arts' ligt een videoscherm op de vloer. Je ziet in de video 'Top view' (2012) na elkaar, in loop en in hoog tempo, voeten verschijnen. Pumps, sneakers, schoenen die tapdansen, springen, trippelen op tegels en kelderroosters. Een verrassend, als bij toeval ontstaan percussieconcert, dat meteen iets toont van de oneindige variatie aan voeten en schoeisels -en dus ook mensen- in een stad als München.

In het kleine en grote salon achter de inkom geen video, maar een reeks objecten die, als in een museum, waardig als kunst poseren op een sokkel. Toch gaat het om doodgewone huishoudelijke spullen als potten, koffiekannen, schalen, stoelen en bijzettafels.

Toch is er iets ongewoons aan de objecten in deze 'Music Room Istanbul' (2014). De schalen zijn overtrokken met trommelvellen, net als het kannetje voor Turkse koffie. De rugleuning van één stoel is bespannen met snaren. Die zie je ook onder de armleuningen van een sierlijk houten salonstoeltje. Het blad van een elegant bijzettafeltje is dan weer vervangen door een trommelvel.

Zo bouwde Aladağ deze huisraad om tot buitenissige instrumenten, compleet met toebehoren. Je herkent meteen een strijkstok en trommelstokken, maar de kunstenares voegde daar ook gebundeld stro of een elektrische klopper om melk op te schuimen aan toe.

Het knusse, burgerlijke interieurs van de salons is de perfecte context voor dit werk, want het evoceert hoe muziekinstrumenten in de 16^{e} en 17^{e} eeuw in Europa, maar ook in een stad als Istanbul dus, een vanzelfsprekend onderdeel

werden in de salons van rijke burgers en van paleizen.

Twee andere video-installaties speuren naar muziek die vandaag opklinkt op onverwachte plaatsen. ‘Traces’ (2015) toont op drie schermen ‘geprepareerde’ speeltuigen op kinderspeelpleinen. Een schommelpaard werd voorzien van een vrolijk rinkelende tamboerijn. Een cello werd vastgebonden aan een stang van een draaimolen en zingt één tel, telkens wanneer het instrument langs een strijkstok glijdt. Een accordeon neuriet volgens de grillen van bewegend speeltuig waar het aan vasthangt. Toeval creëert hier een klein concert , waar de video je aandacht op vestigt.

Nog ‘stochastischer’ is de muziek in ‘Voice over’ (2006). Regendruppels doen een drumstel roffelen en zingen. De luchtverplaatsing rond een auto doet een mondharmonica zingen. Bij wijze van contrast zie je hier ook jonge Turkse Duitsers voorouderlijke liedjes zingen.

Vooral de objecten in ‘Music Room Istanbul’ doen de vingers van bezoekers jeuken. Een man plukt achteloos aan de snaren van de stoel met armleuningen. ‘Mag dat wel?’, vraagt een andere bezoeker. ‘Het is toch om te bespelen, schokschoudert de man. Dat blijkt als Pak Yan Lau, Maris Pajuste en Tom Pauwels van Ictus op zondagmorgen een klein uur concerteren met dit materiaal.

De drie muzikanten doen precies wat je zelf ook al had willen proberen, maar dan met net iets meer zelfbewustzijn en ervaring. Ze reveleren mogelijkheden die je niet had verwacht. Het koffiekannetje blijkt bijvoorbeeld ook een maraca, door het gruis dat onder het vel gevangen zit. De mogelijkheden van een schuimklopper blijken ongewoon groot.

Maar het mooiste moment was misschien wel toen Tom Pauwels plots de glazen luchter in het salon ook ging bespelen. Die hoort niet bij de installatie van Aladağ, maar het bleek wel een vanzelfsprekende -en geslaagde coöptatie van het wonderlijk mooi bewaarde interieur van het ‘Maison des Arts’.